

Władysław Pierzchała

Kierownik Katedry i Kliniki Pneumonologii Wydziału Lekarskiego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach

Recenzja książki „Jak radzić sobie z POChP”

prof. dr. hab. n. med. Jana Zielińskiego

Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011

Stron 101, 24 ryginy, format A5

Pneumonol. Alergol. Pol. 2011; 79, 6: 454–455

Ukazała się kolejna pozycja edukacyjna dla chorych z serii *Lekarz radzi* Wydawnictwa Lekarskiego PZWL. Tym razem jest to oferta skierowana do 2 milionów Polaków chorujących na przewlekłą obturacyjną chorobę płuc (POChP). Omawiany problem zdrowotny ma zatem nie tylko wymiar indywidualny, ale i społeczny.

Treść książki jest jednak skierowana do konkretnego odbiorcy — chorego na POChP. Ma mu pomóc oswoić się z chorobą, zapobiegając zjawisku jej wypierania, co umożliwi wczesne rozpoznanie i podjęcie leczenia. W przypadkach zaawansowanych wskazuje na znaczenie leczenia i rehabilitacji oddechowej oraz przewlekłego domowego leczenia tlenem. Służą temu wyodrębnione rozdziały, z których treści czytelnik poznaje opisaną przystępnie etiologię i patogenezę choroby, w tym czynniki szkodliwe dla płuc w okresie przed urodzeniem i w pierwszych latach życia oraz inne przyczyny zachorowania. Stanowi to podstawę prewencji pierwotnej POChP w rodzinach zwiększonego ryzyka.

Kontakt z lekarzem i jednostkami ochrony zdrowia bywa źródłem lęku, który wynika z niepewności chorego o swoją przyszłość. Ten egzystencjalny lęk zwiększa nieznaną procedur diagnostycznych oraz brak pełnej świadomości tego, co one ze sobą niosą. Dlatego treść rozdziału *Rozpoznanie* jest bardzo ważna, pozwala bowiem choremu stać się partnerem, który rozumie potrzebę i znaczenie badania lekarskiego poszerzonego o takie badania dodatkowe jak: spirometria, badanie radiologiczne klatki piersiowej, pulsoksymetria

i gazometria oraz ultrasonografia serca. Poznanie przez chorych znaczenia i roli tych badań w rozpoznawaniu i monitorowaniu POChP może zaowocować większą świadomością zdrowotną i potrzebą pełnego jej zaspokajania, co w perspektywie będzie sprzyjało zmniejszeniu chorobowości.

Rady dotyczące codziennego życia to prawdopodobnie najbardziej oczekiwana przez chorego część poradnictwa indywidualnego. Jak zapanować nad dusznością, jak się ubierać, odżywiać, kąpać, jak sprzątać i gotować — to codzienne problemy, w których rozwiązaniu pomoże choremu treść odpowiedniego rozdziału książki. Kończy się on ogólnymi, lecz nie błahymi odpowiedziami na pytanie *Jak postępować?* Te 7 autorskich zaleceń prof. Zielińskiego może się stać naszym medycznym paradygmatem poradnictwa dla chorych na POChP.

Zaprzestaniu palenia poświęcono osobny rozdział, równie ważny dla chorych i lekarzy. Zaniedbujemy ten obszar z powodu ciągle małej znajomości metod ułatwiających zerwanie z nałogiem. Dlatego dla obu stron pomocne będzie skorzystanie z zamieszczonych w książce *kwestionariusza uzależnienia od nikotyny* i *testu motywacji do zaprzestania palenia* oraz wykazu metod farmakologicznego wspomaganie.

Część poświęcona leczeniu farmakologicznemu, rehabilitacji oddechowej, szczepieniom i tlenoterapii przybliży chorym zakres możliwych metod poprawy ich zdrowia poprzez zmniejszenie duszności, minimalizację zaostrzeń choroby oraz zwiększenie tolerancji wysiłku.

Adres do korespondencji: prof. dr hab. Władysław Pierzchała, Katedra i Klinika Pneumonologii, ul. Medyków 10, 40–752 Katowice, tel.: (32) 252 38 31

Praca wpłynęła do Redakcji: 8.08.2011 r.
Copyright © 2011 Via Medica
ISSN 0867–7077

Książkę kończy rozdział *Dla spieszących się*, który jest jednocześnie dobrym repetytorium po zakończeniu pełnej lektury.

„Jak radzić sobie z POChP” to książka wybitnego lekarza, który dochodząc do prawdy o chorobie metodami naukowymi, przybliża ją naszym pacjentom sprawdzoną metodą eduka-

cyjną. Taką jest edukacja pośrednia (książka dla chorych), a jeszcze skuteczniejszą metodą jest edukacja bezpośrednia — odpowiednia dawka porady lekarskiej.

Skorzystajmy w tym celu my sami z gotowych treści edukacyjnych zawartych książce prof. Jana Zielińskiego.

*Prof. dr hab. n. med. Władysław Pierzchała
Kierownik Katedry i Kliniki Pneumologii
Wydziału Lekarskiego Śląskiego Uniwersytetu
Medycznego w Katowicach*